

Česká školní inspekce

Královéhradecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Základní škola Nové Město nad Metují, Školní 1000,
okres Náchod**

Adresa: Školní 1000, 549 01 Nové Město nad Metují

Identifikátor školy: 600 094 049

Termín konání inspekce: 16. – 20. květen 2005

Čj:	09-1193/05-5170
Signatura	ki3zy111

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní školu Nové Město nad Metují, Školní 1000, okres Náchod zřizuje jako organizaci s příspěvkovou formou hospodaření město Nové Město nad Metují se sídlem náměstí Republiky 6, 549 01 Nové Město nad Metují. Základní škola je plně organizovaná a nachází se na adrese Školní 1000, 549 01 Nové Město nad Metují.

Škola sdružuje základní školu s kapacitou 540 žáků, školní družinu s kapacitou 340 žáků a školní klub s kapacitou 200 žáků. Všechny součásti školy se nacházejí v jednom areálu.

V době inspekční činnosti se v osmnácti třídách základní školy učilo 398 žáků podle vzdělávacího programu Základní škola. K zájmovému vzdělávání bylo v pěti odděleních školní družiny přihlášeno 119 žáků a v osmi kroužcích školního klubu 72 žáci, všichni z této školy. Do základní školy docházejí především žáci z nedalekého sídliště Malecí a spíš ojediněle z jiných částí města či okolních obcí.

Provoz školní družiny je stanoven ráno od 6:30 do 8:00 hodin a od 11:30 do 16:00 hodin. Zájmové kroužky školního klubu probíhají pravidelně odpoledne po skončení vyučování do 17:00 hodin a dvakrát týdně ráno před vyučováním. Kromě kroužků školního klubu je realizováno zájmové vzdělávání ještě v deseti kroužcích školní družiny. Výše úhrady za zájmové vzdělávání, kterou poskytují zákonní zástupci žáků, je stanovena v rozdílné výši pro období září – prosinec a leden – červen. Žáci, kteří mají zaplacený poplatek za školní družinu respektive školní klub, neplatí za činnost v kroužku, přičemž každý z nich může navštěvovat i více kroužků.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

1. personálních podmínek vzdělávání v základní škole a personálních podmínek zájmového vzdělávání ve školní družině a školním klubu vzhledem ke schváleným dokumentům ve školním roce 2004/2005 v době inspekční činnosti,
2. materiálně-technických podmínek vzdělávání vztahujících se na 1. stupni k výuce českého jazyka, matematiky a prvouky, na 2. stupni k výuce českého jazyka, matematiky, zeměpisu a ke skupinám společenskovedních předmětů (dějepis, občanská výchova), přírodovědných předmětů (přírodopis, chemie, fyzika), esteticko-výchovných předmětů (hudební a výtvarná výchova), na obou stupních školy (4. – 9. ročník) vztahujících se k výuce cizích jazyků (anglický, francouzský, německý jazyk) a materiálně-technických podmínek zájmového vzdělávání ve školní družině a školním klubu vzhledem ke schváleným dokumentům ve školním roce 2004/2005 v době inspekční činnosti,
3. průběhu a výsledků vzdělávání ve výše uvedených předmětech a skupinách předmětů vzhledem ke schváleným dokumentům ve školním roce 2004/2005 v době inspekční činnosti,
4. dodržování učebních plánů na 1. stupni základní školy ve školních letech 2000/2001 – 2004/2005, na 2. stupni ve školních letech 2001/2002 – 2004/2005, dodržování učebních osnov sledovaných předmětů v uzavřeném pětiletém, či kratším cyklu daném učebními plány, tedy ve školních letech 1999/2000 – 2003/2004,

5. průběhu a výsledků zájmového vzdělávání ve školní družině a školním klubu vzhledem ke schváleným dokumentům ve školním roce 2004/2005 v době inspekční činnosti.

V rámci inspekční činnosti byla realizována tematicky zaměřená inspekce – Míra využití ICT ve výuce v základních školách.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ A PERSONÁLNÍ PODMÍNKY ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Základní škola

Ve škole pracuje celkem jedenatřicet pedagogických pracovníků, včetně vedení školy, a šest vychovatelek školní družiny a školního klubu. Z tohoto počtu čtyřicet pedagogů zcela splňuje podmínky odborné kvalifikace a ze zbývajících tyto podmínky nesplňuje zcela, nebo častěji pouze pro část svého úvazku sedm pedagogických pracovníků (dvě učitelky jsou odborně kvalifikované pro výuku na 1. stupni základní školy a učí na část svého úvazku na 2. stupni, pro který podmínky odborné kvalifikovanosti nesplňují, jedna učitelka má úplné střední odborné pedagogické vzdělání a tři kvalifikované vychovatelky školní družiny vyučují na malou část svého úvazku v základní škole a pro výuku podmínky odborné kvalifikovanosti rovněž nesplňují, jedna vychovatelka má základní vzdělání, doplněné pouze kurzem pro práci ve školní družině). Vedení školy se snaží optimálně využívat aprobační učitelů. Celková situace v personálním zabezpečení školy je příznivá.

Delegování pravomocí v rámci vedení školy vyhovuje potřebám školy a je zřejmé ze zpracovaného organizačního řádu. Součástí organizačního řádu je organizační schéma, které přehledně popisuje strukturu řízení školy a přehled přidělení funkcí.

Vnitřní informační systém a plánování práce školy jsou funkční. Ředitelka zpracovala roční plán práce školy, zahrnující nejdůležitější úkoly. Akce školy a termíny jsou rozpracovány v měsíčních plánech práce, ty ještě upřesňují obě zástupkyně ředitelky v týdenních časových plánech pro svěřené úseky. Vedení školy předává důležité písemné materiály pedagogům, případně je pro ně vyvěšuje na nástěnkách ve sborovnách. Kromě pravidelných schůzí pedagogické rady se konají jednou měsíčně porady vedení školy za účasti zástupců všech úseků, stejně často se konají i provozní porady všech pedagogických pracovníků, na kterých jsou projednávány aktuální problémy. Podle potřeby jsou svolávány i další nepravidelné operativní schůzky, většinou organizované pro menší počet zaměstnanců. V rámci projektu Zdravá škola je ve škole zpracován Projekt podpory zdraví shrnující priority školy pro delší časové období.

Ve školním roce 2004/2005 ve škole pracují metodické sdružení učitelek 1. stupně a tři předmětové komise učitelů některých předmětů na 2. stupni. Metodické orgány a především jednotliví učitelé se podílejí například na výběru učebnic a koordinaci výuky. Ze schůzek metodických orgánů jsou pořizovány neformální zápisy (různé úrovně). Při škole pracuje rada školy a žákovský parlament.

Ve škole je zaveden osvědčený systém uvádění začínajících pedagogů, založený na činnosti zkušených uvádějících učitelů a na provádění vzájemných hospitací. Vedení školy věnuje práci začínajících pedagogických pracovníků zvýšenou pozornost. V době inspekce začínající učitelé ve škole nepůsobili.

Kontrolní systém vzdělávacího procesu spočívá především v neplánovaných operativních kontrolách a plánované hospitační činnosti. Z hospitací jsou vyhotovovány písemné záznamy, následně projednávány s učiteli. Ředitelka školy vykonala v tomto školním roce k datu

inspekce třináct hospitací, jedna zástupkyně ředitelky sedm a druhá šest hospitací. Případná opatření vedení školy řeší individuálně a ihned.

Ředitelka školy má přehled o potřebách školy v personální oblasti a své představy se snaží naplňovat. Spolupráce s ostatními školami ve městě je na velmi dobré úrovni.

Vedení školy dává pracovníkům dostatečný prostor pro další vzdělávání a stanovilo pro něj plán, uvádějící hlavní zásady a priority. Doposud byly využívány především nabídky akreditovaných center vzdělávání v Náchodě a Hradci Králové. O další vzdělávání projevuje spontánní zájem větší část pedagogických pracovníků. Ti, kteří absolvovali vzdělávací akce, informují o svých poznatcích ostatní pedagogiky.

Vedení školy zpracovalo pomocná kritéria pro hodnocení práce a stanovení nenárokových složek platu, pedagogičtí pracovníci jsou s nimi seznámeni (jsou součástí kolektivní smlouvy).

Personální podmínky vzdělávání jsou hodnoceny jako velmi dobré a příznivě ovlivňují výchovu a vzdělávání žáků.

Školní družina a školní klub

Činnost školní družiny (dále ŠD, nebo družina) a školního klubu (dále ŠK, nebo klub) zajišťuje v tomto školním roce celkem šest vychovatelek, které zároveň vedou zájmové kroužky. Pět pracuje v odděleních a jedna působí na částečný úvazek pouze jako vedoucí kroužku. Z těchto šesti vychovatelek, jež mají praxi od osmnácti do třiceti tří let, je pouze jedna bez potřebné odborné kvalifikace, tato okolnost však neměla žádný vliv na kvalitu zájmového vzdělávání. Toto vzdělávání vhodným způsobem rozvíjí zvolený vzdělávací program školy. Všechny vychovatelky jsou členkami metodického sdružení, které pracuje nejen ve škole, ale zároveň i v rámci obvodu tvořeného třemi novoměstskými školami a pěti okolními málotřídními školami. Vedoucí vychovatelka není ustanovena, zařízení řídí zástupkyně ředitelky pro 1. stupeň.

Činnosti družiny a klubu, spočívající v aktivitách odpočinkových, rekreačních, zájmových a případně v přípravě na vyučování, jsou usměrňovány vnitřním řádem školní družiny a školního klubu, který stanovuje provozní dobu, organizaci příchodu, odchodu a chování žáků, způsob placení poplatků, zacházení s majetkem a ochranu zdraví umístěných dětí. Dále stanovuje možnosti návštěvy kroužků, kterých je v letošním školním roce organizováno celkem 18 (2x příroda, 3x výtvarný, 2x tenis, 2x počítače, 4x flétny, 2x sportovní hry, kytara, vaření a dívčí klub). Náplň družiny a klubu je obsažena v Celoročním plánu činnosti školní družiny a školního klubu. Plán je rámcový, obsahuje činnosti průběžně se opakující po celý rok a je plně funkční.

Přenos informací v rámci školy je zajištěn každodenním kontaktem se zástupkyní ředitelky pro 1. stupeň a vzájemnými kontakty vychovatelek mezi sebou navzájem. Jejich celkovou informovanost ovlivňuje i skutečnost, že některé působí zároveň na částečné úvazky jako učitelky.

Sbor vychovatelek je stabilizovaný. Speciální kontrolní systém pro výchovné zařízení není vytvořen, hospitace zástupkyně ředitelky však realizuje pravidelně a vždy je zaměřuje na určitou oblast zájmové či rekreační činnosti. Pozornost rovněž věnuje náplni a průběhu činností v kroužcích. Záznamy z rozborů a pohospitačních pohovorů nejsou vedeny.

Všechny vychovatelky se dále vzdělávají. Navštěvují, případně samy organizují vzdělávací akce v rámci spádového obvodu.

Hodnocení a sebehodnocení zaměstnanců nemá písemnou podobu, probíhá periodicky vždy po ukončení časově vymezených činností daných plánem, případně po uskutečnění veřejných

vystoupení a výtvarných či hudebních prezentací. Hodnocení je obsaženo i ve výroční zprávě školy.

Personální podmínky zájmového vzdělávání jsou hodnoceny jako velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ A MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Základní škola

V novější dvoupavilonové budově školy sídlištního typu je k dispozici pro výuku osmnáct kmenových učeben a devět odborných učeben, z nichž deset kmenových a dvě odborné učebny, tj. učebna estetické a hudební výchovy, se nacházejí na 1. stupni školy a na 2. stupni osm kmenových a sedm odborných učeben.

Kmenové učebny na 1. stupni školy jsou dostatečně prostorné, čisté, s okny se žaluziemi, mají hygienické koutky s umývadlem. Ve většině těchto učeben se nachází relaxační koberec. Školní nábytek je v učebnách 1. až 4. ročníku staršího typu, bez možnosti úpravy výšky lavic, v učebnách 5. ročníku je již s možností nastavení výšky. Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami škola disponuje vhodným zdravotním školním nábytkem. V učebnách 1. stupně jsou umístěny vždy zpětné projektory, promítací plátna a další didaktická technika. Obě odborné učebny jsou adekvátně vybavené pro danou výuku. Všechny učebny působí esteticky a pedagogicky podnětně.

Ve druhém pavilonu školy se nacházejí kmenové učebny 2. stupně, odborné učebny a společenská místnost sloužící rovněž i výuce. Učebny tohoto stupně jsou stejně jako učebny na 1. stupni dostatečně prostorné, s hygienickými koutky a možností zatemnění oken, jsou vybavené didaktickou technikou a udržované v čistotě a pořádku. Moderní nové školní lavice mají nastavitelnou výšku. Sedm odborných učeben (dvě učebny výpočetní techniky, dvě učebny cizích jazyků, jedna výtvarné výchovy, jedna pro výuku fyziky a chemie a jedna pro přírodopis) jsou vybavené potřebnými učebními pomůckami a moderním školním nábytkem (kromě učebny výtvarné výchovy). V učebně fyziky a chemie jsou umístěny pracovní stoly s instalací plynu, vody a elektřiny. V jedné počítačové učebně žáci mohou pracovat na jedenácti modernějších počítačích s přístupem na internet, ve druhé učebně na deseti starších. K získávání více informací a pro rozšíření základního učiva jim slouží žákovská knihovna. Multimediální učebnu škola prozatím nemá. Tuto funkci dosud plní učebny výpočetní techniky.

Chodby 1. stupně jsou vybaveny relaxačními koutky se sportovním náradím. Práce žáků, zejména z výtvarné výchovy, zdobí celou školu. Chodba spojující oba dva pavilóny slouží k různým výstavám. Prostředí školy a učeben je esteticky účinné.

Žáci používali ve všech sledovaných předmětech vhodné učebnice, se schvalovací doložkou MŠMT a pořizované v souvislých řadách. Různorodá a dostatečná zásoba učebních pomůcek (některé vyrobili učitelé) podporovala názornost výuky, jako četné mapy a globusy pro výuku dějepisu a zeměpisu, nástěnné tabule s paradigmaty pro výuku cizích jazyků a českého jazyka, kartičky, obrázky, materiál pro žáky s vývojovými poruchami učení a trojrozměrné pomůcky pro výuku na 1. stupni školy. Dovednost orientace při výběru vhodných informací byla rozvíjena pomocí tabulek, sbírek úloh, slovníků, Pravidel českého pravopisu, doplňkové četby ze školní knihovny, softwarových programů pro 1. i 2. stupeň školy, poslechovými nahrávkami a videokazetami. Estetické dovednosti žáků byly rozvíjeny i díky velmi dobrým zařízením učebny estetické výchovy, výtvarné výchovy (nová keramická pec) a hudební výchovy.

Didaktická technika je z velké části nainstalována v učebnách (zpětné projektory, diaprojektory, videorekordéry, radiomagnetofony a počítače). Kabinety vyučujících jsou velmi dobře vybaveny odbornou literaturou, odbornými časopisy a příručkami.

Část prostorů školy, ve kterých neprobíhá výuka, je pronajímána zubnímu zdravotnímu středisku. Sportovní organizace města celoročně využívají tělocvičny.

Při hospitacích a každoroční inventarizaci sleduje vedení školy využití a stav jednotlivých pomůcek, prostor školy a techniky. Organizuje generální opravy veškeré didaktické techniky a plánuje nákup zejména nové techniky, jako dataprojektoru, popřípadě interaktivní tabule či nových počítačů. Počítačové učebny jsou využívány plánovitě i pro výuku jiných předmětů než výpočetní techniky, a to také v odpoledních hodinách, kdy zde žáci pracují v nepovinných předmětech a kroužcích.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou hodnoceny jako vynikající.

Školní družina a školní klub

Prostředí a prostory zařízení působí vysoce estetickým dojmem. Každé oddělení má svoji samostatnou světlou učebnu, vybavenou žaluziemi, funkčním školním nábytkem, hracími koberci, dostatečným počtem stolních her a hraček, žíněnkami, tabulemi, audiotechnikou a počítačem. Stěny jsou v každém oddělení jinak barevné a jsou vyzdobeny žákovskými výtvarnými a rukodělnými pracemi. Dále žáci využívají učebnu pro výtvarné činnosti, společenskou místnost s videotechnikou a také učebnu výpočetní techniky. Vychovatelky i zapsaní žáci mají k dispozici bohatě zásobenou knihovnu s čítárnou. Pro odpočinkové a rekreační činnosti slouží rozlehlá školní zahrada, ve které má družina svůj speciální kout vybavený prolézačkami a pískovištěm. Pro činnost přírodovědného kroužku je vyčleněna jedna místnost, kde je umístěno drobné zvířectvo (křečci, morčata, želvy). Všechny prostory určené pro družinu a klub jsou účelně a systematicky využívány v závislosti na družích činnostech, ročním období i aktuálním počasím. Vedení školy věnuje materiálně-technickému zázemí družiny a klubu patřičnou pozornost.

Materiálně-technické podmínky pro zájmovou činnost jsou hodnoceny jako vynikající.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Výuka žáků ve školním roce 2004/2005 probíhá podle platných učebních dokumentů. Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vypracovány individuální vzdělávací plány.

Učební plány školy pro školní roky 2000/2001 až 2004/2005 byly v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola. Rozvrh hodin a reálná výuka odpovídaly v době konání inspekční činnosti učebnímu plánu pro školní rok 2004/2005, učební osnovy všech sledovaných předmětů byly k termínu inspekce i v celém uzavřeném cyklu plněny.

Povinná dokumentace je vedena na předepsaných tiskopisech a průkazně zachycuje průběh a výsledky vzdělávání. Při vyplňování třídních výkazů se třídní učitelé dopouštějí drobných formálních chyb.

Kontrolu naplňování učebních osnov provádí ředitelka školy a její zástupkyně. Metodické

orgány sestavují podle učebních osnov tematické plány pro jednotlivé předměty. Jejich časové a obsahové plnění vedení školy sleduje při své hospitační činnosti, při pravidelných kontrolách třídních knih a při poradách úseků (1. a 2. stupeň). Kontrola je účinná.

Rozvrh hodin na 1. i 2. stupni školy respektuje plně psychohygienické podmínky výuky a je v souladu s příslušnou vyhláškou.

Ředitelka školy vypracovala Řád školy ze dne 1. září 2004 a nový Školní řád, platný od 20. dubna 2005, ten sestavila na základě požadavků nového školského zákona.

Ustanovená výchovná poradkyně má příslušné odborné vzdělání a mnohaleté zkušenosti, což se velmi pozitivně odráží v její práci. Organizuje třídní schůzky pro rodiče vycházejících žáků, na kterých jsou přítomni zástupci středních škol. S žáky navštěvuje informační centrum Úřadu práce Náchod, spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou Náchod. Problematika volby povolání je součástí předmětů občanská výchova a rodinná výchova.

Reedukace žáků s vývojovými poruchami učení je zajišťována dyslektickými asistentkami v průběhu vyučování i v odpoledních hodinách.

Oblast prevence sociálně-patologických jevů je zpracována v Minimálním preventivním programu školy. Pověřená metodička prevence mimo jiné zajišťuje besedy a exkurze k dané problematice, spolupracuje se Střediskem výchovné péče Kompas Náchod. Další pomoc a poradenskou péči poskytuje žákům i jejich rodičům v pravidelných konzultačních hodinách, nebo po individuální domluvě.

Třídní učitelé předávají žákům většinu důležitých informací a pokynů. Informační nástěnky se nacházejí ve třídách i na chodbách školy. Dále je využíván školní rozhlas, jednou za měsíc se schází ředitelka školy se zástupci žakovského parlamentu.

V průběhu školního roku jsou rodiče o prospěchu a chování svých dětí informováni prostřednictvím zápisníků školáka a žakovských knížek. Kromě individuálních návštěv ve škole mají ještě možnost se informovat na třech třídních schůzkách.

Další informace může rodičovská veřejnost získávat na webových stránkách školy a při každoročně pořádaném Dni otevřených dveří. Žáci i vyučující zveřejňují své příspěvky ve školních časopisech Malíček a „Shock“, některé také v Novoměstském zpravodaji a v regionálním tisku.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech

1. stupeň základní školy

Vybrané předměty 1. – 5. ročníku

Hospitační činnost byla realizována v hodinách českého jazyka, matematiky a prvouky. Navštívena byla výuka ve všech třídách 1. stupně. Všechny řádně připravené vyučovací jednotky obsahovaly zpravidla vhodné cíle, ojediněle zbytečně náročné, a učitelky s nimi žáky téměř pokaždé na počátku hodin seznámily. Probírané učivo vždy logicky navazovalo na předcházející látku, vhodně ji upevňovalo, rozšiřovalo a prohlubovalo.

Prostorné a čisté třídy, esteticky a podnětně vybavené, napomáhaly realizaci jednotlivých činností. Ve třídách s novým výškově stavitelným žakovským nábytkem nebylo jeho nastavení, vzhledem k psychohygieně výuky, vždy plně využíváno. Žáci pracovali především s učebnicemi a fóliemi, s množstvím nakopírovaného materiálu, pracovními kartami a mnohými názornými pomůckami. Učitelky také zpestřovaly výuku vlastnoručně

zhotovenými potřebami, obrazovým materiálem či pěkně připravenými tabulemi. Didaktická technika byla využita celkem třikrát.

Vnitřní členění hodin bylo ve všech případech účelné. Klasickou formu frontální výuky střídanou se samostatnou prací žáků v převážné části hodin vhodně doplňovala i práce skupinová nebo párová, což vedlo k větší efektivnosti výuky a k nutné kooperaci žáků. V hospitovaných hodinách celkově převažovaly metody procvičovací a upevňovací, někdy také klasifikační, několikrát byl zařazen výklad nového učiva. Všechny vyučující volily vhodné tempo výuky jak pro žáky pomalejší a slabší, tak i nadanější, těm nabízely zajímavé činnosti navíc, a tím efektivně využívaly vyučovací čas. Učitelky také nezapomínaly na objasňování nových slovních obrátů a neznámých výrazů. V odborné správnosti výuky se nevyskytly žádné nesrovnalosti, což je zajisté i důsledek stoprocentní kvalifikace všech vyučujících, které vedly výuku sledovaných předmětů. Učitelky zařazovaly v převažujícím počtu navštívených hodin dostatek potřebných relaxačních chvil, a to formou častých změn pracovního místa žáků nebo cíleného procvičení a protažení, a tak udržovaly žáky v dobré pracovní pozornosti a nasazení.

Poutavá úvodní motivace se objevila ve dvou třetinách zhlédnutých hodin stejně jako průběžná motivace. Využity k ní byly především zpěv, dlouhodobě hodnocené soutěže, pestré hry, tajenky, ale i neformální rozhovory a vyprávění. Některé učitelky obohatily vyučování také zařazením mezipředmětových vztahů a zajímavostí.

Ve všech sledovaných třídách panovala klidná až přátelská pracovní atmosféra, kterou spoluvytvářela i schopnost některých vyučujících „okořenit“ hodinu vlastním humorem či drobnou sebekritikou. Žáci měli možnost vyjadřovat své vlastní postoje a názory, což se zpětně projevovalo v jejich stálé ochotě spolupracovat. Jejich plné pracovní nasazení se objevovalo i v hodinách s menší motivací a relaxací. Vzájemný respekt a tolerance žáků a vyučujících se projevovaly i mimo vyučování. Žáci dodržovali stanovená pravidla komunikace. Učitelky cíleně rozvíjely komunikativní dovednosti žáků (odpovědi celými větami, korekce hlasitosti apod.) a dbaly také na vytváření a dodržování dalších psychohygienických zásad (správné psaní, sezení aj.).

K pozitivnímu ocenění pokroku sloužily vyučujícím především pochvaly směřované jak k jednotlivcům, tak skupinám žáků, nebo k celé třídě. Velmi vhodným se jevílo průběžné hodnocení částí hodin. V náhodně vybraných žákovských knížkách je zapsáno dostatečné množství známek. Možnost vzájemné kontroly, cílenějšího hodnocení a sebehodnocení žáků využita nebyla. Závěrečným shrnutím a zhodnocením celého průběhu vyučování byly zakončeny všechny sledované hodiny, kromě dvou, některé však již po ukončení vyučovacího času.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině vybraných předmětů v 1. – 5. ročníku jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

2. stupeň základní školy

Český jazyk

Splnění kvalifikačních předpokladů pro výkon činnosti pedagogických pracovníků všech čtyř vyučujících, včetně jejich aprobovanosti, se odrazily ve věcně správné prezentaci učiva a ve stanovení přiměřených výukových cílů. Připravené hodiny korespondovaly s přehledně rozpracovanými tematickými plány (jejich přípravu koordinuje metodické sdružení), učivo navazovalo na předcházející. Žáci s vývojovými poruchami učení jsou evidováni, učitelky tuto skutečnost zohledňovaly v souladu s jejich individuálními vzdělávacími plány. Žáci 7. ročníku mají možnost si vybrat z volitelných předmětů cvičení z českého jazyka.

Výuka probíhala v kmenových učebnách, esteticky upravených, ale s výzdobou bez vztahu k vyučovanému předmětu. Ve sledovaných hodinách žáci pracovali s vhodnými učebnicemi, namnoženými alternativními pracovními texty a listy, beletrií a obrazovým materiálem, ve třetině hodin s alternativním zdrojem informací – slovníky a Pravidly českého pravopisu. Ve většině hodin byl vhodně využit zpětný projektor. Materiální podpora výuky celkově vykazovala velmi dobrý stupeň názornosti.

Všechny hodiny začínaly sdělením obsahu a cíle výuky, promyšlená úvodní motivace s prvky zábavnosti nebyla častá. Žáci však byli motivováni průběžně, a to zajímavostmi, využitím beletrie, aktualizací učiva směrem k současnému dění, mezipředmětovými vazbami a zejména tvořivými úkoly. Převažovaly členité hodiny, vedené přiměřeným tempem, s pestrostí forem práce, méně často však se začleněním metod práce umožňujících žákům pohyb po třídě. Cílená relaxace využita nebyla. Střídání činností a forem práce (samostatná, párová i skupinová) se odrážely v zájmu, aktivitě a pozornosti žáků. Skupinová práce byla vždy velmi dobře připravená, jednotlivé skupiny dostávaly úkoly i s diferencovaným stupněm obtížnosti. K pozitivům patřila častá práce s chybou, zařazení interpretace textů a vyhledávání informací z alternativních zdrojů. Žáci, vedení problémovými otázkami, vyvozovali závěry a rozvíjeli si tak logické myšlení. Složky jazykové, literární i slohové se vhodně prolínaly. Značný prostor pro upevňování a procvičování učiva byl žákům dán jak v průběhu vyučování, tak i v závěru téměř všech vyučovacích jednotek. Oceňování výkonu a dílčího pokroku pochvalou či povzbuzením v průběhu vyučování doplňovalo ve většině zhlédnutých jednotek i hodnocení třídy v závěru, včetně adresného ocenění individuální práce jednotlivců. Žáci měli možnost vyjádřit se k výkonu spolužáků, avšak prvek sebehodnocení využíván nebyl.

Mluvenou formou prezentované žákovské referáty svědčily o důrazu kladeném na rozvoj komunikativních dovedností. Nedůsledné však bylo vedení k větným odpovědím při frontálním způsobu práce. Znalosti žáků učitelky prověřovaly ústním zkoušením, dále větnými rozbory u tabule, formou diktátů a pravopisných cvičení, hodnoceny byly rovněž přednesené referáty. Hodnocení známkou byla objektivní a vyučující je zdůvodnily. Dostatečnou četnost klasifikace dokládají zápisy v namátkově kontrolovaných žákovských knížkách.

Talented žáci mají každoročně možnost účasti v olympiádě.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Matematika

V učebním plánu pro letošní školní rok je týdenní hodinová dotace matematiky v šestém až osmém ročníku na základní výši čtyř hodin, v devátém ročníku je navýšena na pět hodin. V rámci volitelných předmětů je pro žáky devátého ročníku zaveden v jednododinové týdenní dotaci předmět technické kreslení.

Hospitace byly uskutečněny ve všech ročnících a u všech čtyř vyučujících, které matematiku učí. Jejich tematické plány jsou v souladu s obecnými cíli a zásadami vzdělávání. Zařazení celku Základy rýsování do šestého ročníku není nejvhodnější, ale učební osnovy zvoleného vzdělávacího programu tuto skutečnost připouštějí. Duplicita učiva zjištěna nebyla. Bezprostřední příprava vyučujících na jednotlivé hodiny byla kvalitní, zvolené cíle navazovaly na předchozí výuku a byly plněny. Všechny vyučující jsou odborně kvalifikované a předmět mají ve své aprobaci.

Výuka probíhala v kmenových třídách. Téměř ve všech navštívených hodinách učitelky využívaly zpětné projektory, výuku dostatečně podpořily dalšími názornými pomůckami. Žáci

pracovali s učebnicemi, pracovními sešity, tabulkami, kalkulačky, sbírkami úloh a nakopírovaným příkladovým materiálem.

Ve většině sledovaných hodin učitelky využívaly kromě frontální výuky také samostatnou práci žáků a práci ve skupinách. Tyto formy práce měly příznivý vliv na aktivitu a zájem žáků.

Výuka byla vedena s odbornou správností, skoro ve všech zhlédnutých hodinách bylo tempo přiměřené schopnostem žáků.

Většina vyučujících využívala k aktivizaci žáků průběžnou motivaci a pozitivní hodnocení. Motivaci v úvodu hodin věnovaly pozornost jen některé vyučující, ostatní ji nahrazovaly stručným seznámením s průběhem hodin a oznámením cíle.

Interakce a komunikace byla ve všech hodinách na velmi dobré úrovni, někdy převažoval slovní projev vyučující a žákům nebyl poskytnut dostatečný prostor pro vyjádření vlastních názorů.

Ústní zkoušení bylo zařazeno pouze v několika sledovaných hodinách, hodnocení výkonu žáků bylo objektivní, nebylo však motivačně využito.

Většina vyučujících věnovala pozornost závěrečnému shrnutí učiva, někdy do něho zapojily žáky. V několika hodinách učitelky velmi zdařile zhodnotily výkon a spolupráci žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Zeměpis

Během hospitační činnosti byly navštíveny vyučovací jednotky ve všech ročnících, vedla je jedna odborně kvalifikovaná učitelka, která předmět vystudovala. Zeměpisu je v učebním plánu pro tento školní rok přidělena dvouhodinová týdenní dotace v 6., 8. a 9. ročníku. Jednohodinová dotace je určena pro 7. ročník, žákům je však nabídnuta další hodina v rámci volitelných předmětů. Škola tím využila dle příslušného pokynu MŠMT disponibilní hodinu přidanou do 7. ročníku.

Vyučující kvalitně zpracovala tematické plány učiva, jejich časové rozvržení i rozčlenění do jednotlivých ročníků odpovídá učebním osnovám. Zajištění kontinuity výuky mezi jednotlivými ročníky je průkazné. Obsah a rozsah stanovených výchovně-vzdělávacích cílů byl rovněž v souladu s požadavky osnov zvoleného vzdělávacího programu a se zásadami základního vzdělávání. Výuka byla vedena věcně i odborně správně, na všechny hodiny byla učitelka pečlivě připravena. Zvolené tempo, formy a metody práce respektovaly psychohygienické zásady výuky, žákům se speciálními vzdělávacími potřebami učitelka věnovala individuální pozornost.

Výuka probíhala v esteticky podnětné učebně (tzv. polooborné), která slouží zároveň potřebám dějepisu. Žáci pravidelně pracovali s vhodnými učebnicemi, školními zeměpisnými a sešitovými atlasy. Učitelka využívala nástěnné politické i obecně zeměpisné mapy, pro žáky připravila nakopírované materiály a doplňkové publikace, včetně encyklopedií a fotografií, což výrazně přispělo k větší názornosti výuky. Pravidelně po celou dobu výkladu promítala žákům zpětným projektorem předem připravený zápis nového učiva. Výklad byl vhodně aktualizován světovým i domácím politickým děním a regionálními zajímavostmi. Zvýšený důraz učitelka kladla na praktickou „cestovatelskou“ stránku předmětu, nikoli na pamětné faktografické údaje.

Všechny hodiny byly motivačně uvedeny, měly jasnou strukturu s použitím pestrých forem a metod práce (párová, skupinová, hry, soutěže, práce s různými informačními zdroji a pojmy), které žáky vedly k aktivitě, logickému třídění faktů, samostatné práci s různými

druhy map a k neformální spolupráci s učitelkou. Zaznamenány byly specifické formy aktivit se žáky mladšího školního věku v 6. ročníku. Učitelka v řadě hodin působila jako koordinátor různých činností jednotlivých žáků. Ti projevovali velmi dobré znalosti a po celou dobu výuky bylo jejich chování bezproblémové.

Příkladná příprava a vysoká profesionalita vyučující, aktivní přístup k výuce ze strany žáků i učitelky a velmi dobré materiální zázemí se adekvátně odrážejí ve výsledcích, kterých škola v letošním školním roce dosáhla. V rámci konání krajského kola zeměpisné olympiády žák 6. ročníku obsadil v kategorii A první místo a v celostátním kole se celkově umístil na pátém místě.

Průběh a výsledky vzdělávání v zeměpise jsou hodnoceny jako vynikající.

Společenskovědní předměty (dějepis, občanská výchova)

Hospitace byly realizovány v různých třídách 6. – 9. ročníku u tří učitelek, které zabezpečují výuku. Jejich odborná kvalifikovanost i aprobovanost pro oba předměty pozitivně ovlivnily úroveň výuky. Vedení školy navýšilo v učebním plánu minimální časovou dotaci dějepisu o dvě hodiny, takže činí ve všech ročnících dvě hodiny týdně, v občanské výchově je dodržena jednododinová týdenní dotace.

Všechny učitelky byly na vyučování velmi dobře připravené, to se odvíjelo v souladu s obecnými cíli a zásadami vzdělávání. Reálná výuka probíhala v hodinách dějepisu zcela ve shodě s osobními, kvalitně zpracovanými tematickými plány vyučujících, v občanské výchově došlo oproti plánům k mírnému opoždění v 6. ročníku. Cíle zhlédnutých hodin učitelky stanovily přiměřeně k aktuálnímu stavu tříd a tyto cíle byly splněny. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata.

Vyučovací jednotky obou předmětů probíhaly v kmenových učebnách, esteticky upravených a zpravidla také pedagogicky podnětných vzhledem k cílům výuky. Téměř vynikající materiálně-technické podmínky pro výuku dějepisu se promítaly do sledovaných hodin, ty se vyznačovaly promyšlenou názorností. V hodinách občanské výchovy ojediněle některé pomůcky chyběly (např. mapa nářečí, nebo mapa České republiky při výuce o vývoji mateřského jazyka).

Všechny učitelky účelně řídily výuku a využívaly vyučovací čas. Více než polovina hodin probíhala podle klasického schématu. V úvodní části učitelky seznámily žáky s cílem hodin, popřípadě jej žáci vyluštili v křížovce. Poté zpravidla následovalo opakování učiva, organizované někdy formou hry, soutěže, řízeným rozhovorem, písemným testem, nebo jako samostatná či skupinová práce žáků. Činnost ve skupinách byla zorganizována tak, aby se na ní podíleli rovnoměrně všichni žáci. Výklad nového učiva vyučující nejčastěji doplňovaly řízeným rozhovorem se žáky a jejich prací s informacemi. Ti vyhledávali různé údaje v učebnicích, atlasech nebo i v jiných zdrojích. Ve všech hodinách učitelky určitý časový prostor věnovaly aktivním činnostem žáků, téměř v každé hodině systematizaci poznatků. Žáci se vždy podíleli na vyvození nového učiva. Vyučující je vedly k tomu, aby pochopili souvislosti a aby získané poznatky správně začlenili mezi již dříve osvojené. V těchto vyučovacích jednotkách byly v dominantní roli spíše vyučující. Jinak se odvíjely hodiny, v nichž žáci navštívili improvizovanou obrazárnu či si ve fiktivní zemi stanovovali práva a povinnosti. Tehdy větší část hodiny učitelky působily jako organizátorky výuky, v dominantní pozici byli žáci a ti také měli větší časový prostor pro komunikaci, diskusi i pro vyjádření vlastních názorů a postojů. Veškerá výuka byla vedena po odborné stránce správně, vždy se odvíjela přiměřeným tempem, odpočinek pro žáky učitelky zabezpečovaly střídáním aktivit.

Hodiny byly pestré, pro žáky přitažlivé a ti byli aktivní. Křížovka, literární ukázka, hádanky, zajímavosti, řada obrazových materiálů, diapozitivy, motivační příběhy aj. zpestřovaly výuku. Rovněž byly využívány mezipředmětové vztahy a regionální tematika.

Atmosféra ve třídách a úroveň interakce mezi učitelkami a žáky i žáky navzájem byly velice dobré, žáci dodržovali stanovená pravidla chování i komunikace. V hodinách byla patrná vzájemná důvěra i dlouhodobá péče o osobnostní a sociální rozvoj žáků. Učitelky vytvářely větší, či menší prostor pro žákovskou komunikaci, příliš se však nezaměřovaly na rozvoj komunikativních dovedností žáků (odpovědi ve větách, spisovný jazyk).

Klasifikační zkoušení ve sledované výuce nebylo realizováno. Učitelky většinu činností žáků průběžně hodnotily, zpravidla s pozitivním zaměřením, všechny využívají své systémy motivačních známek. Spíše ojediněle bylo zařazeno sebehodnocení žáků a jejich vzájemné hodnocení. Žáci mají v žákovských knížkách dostatek známek z dějepisu, málo známek z občanské výchovy (2 – 4 za téměř celý školní rok). V obou předmětech učitelky v klasifikaci preferují písemné zkoušení formou testů.

Průběh a výsledky vzdělávání ve společenskovědních předmětech jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Přírodovědné předměty (přírodopis, fyzika, chemie)

Hospitace byly provedeny ve fyzice, přírodopisu a chemii u všech tří učitelů, zajišťujících ve škole výuku přírodovědných předmětů. Všichni jsou odborně kvalifikovaní, aprobovaní a mají delší praxi na základní škole. Tato skutečnost se příznivě projevila v kvalitě sledovaných hodin. Týdenní hodinová dotace fyziky ve školním roce 2004/2005 je jedna hodina v 6. a 7. ročníku a po dvou hodinách v 8. a 9. ročníku, u přírodopisu představuje dvě hodiny v 6. až 8. ročníku a jednu hodinu v 9. ročníku, chemie je vyučována dvě hodiny týdně v 8. i 9. ročníku. Časová dotace odpovídá učebnímu plánu zvoleného vzdělávacího programu. Žáci 7. ročníku mají možnost zvyšovat si své přírodovědné znalosti ve volitelném předmětu ekologická praktika a v 8. ročníku v předmětu volitelná fyzika. Oba volitelné předměty mají jednoduhodinovou týdenní dotaci.

Probírané učivo bylo v souladu s cíli a zásadami vzdělávání a osnovami všech předmětů. Pedagogové učební látku dále rozpracovali do stručných časových tematických plánů. Ve sledovaných hodinách vyučující vycházeli z dosažených žákovských znalostí a důsledně propojovali nové učivo s probranou učební látkou. Příprava na hodiny byla velmi pečlivá.

Výuka přírodovědných předmětů probíhala ve velmi podnětně vyzdobených a kvalitně zařízených odborných učebnách. Ve všech hodinách učitelé vzorně zajistili názornost výuky demonstrací pomůcek, přírodnin, obrazového materiálu, prací s učebnicemi a doplňkovou literaturou, často využili zpětný projektor nebo video.

Sledované hodiny byly většinou dobře zorganizované a jejich vnitřní členění bylo promyšlené. Všichni učitelé efektivně využívali vyučovací čas, relaxaci žáků řešili častou změnou činností, do několika hodin relaxační momenty zařazeny nebyly. Ve větší části hodin žáci pracovali samostatně, nebo ve skupinách, používali mapu, mikroskopy, multiplikáty přírodnin a různé kartičky s úkoly. Spíše výjimečně se objevily dlouhé výkladové pasáže nezaložené na spolupráci se žáky. Ve všech hodinách kladli vyučující důraz na spojení teoretické výuky s praxí. Kontrolou záznamů v třídních knihách bylo zjištěno, že všichni učitelé vykonávají se žáky laboratorní práce. Ve školním roce 2003/2004 však jejich celkový počet zdaleka nedosahoval hodnot, doporučených zvoleným vzdělávacím programem. V letošním školním roce se počet provedených laboratorních prací zvýšil. Pozorované dvě hodiny laboratorních prací v chemii žáci zvládli velmi dobře. Učitelé interpretovali učivo odborně správně, v průběhu několika hodin se objevily metodické nepřesnosti.

Ve většině hodin žáci projevovali o předkládanou učební látku zájem a učitelé jej většinou podporovali uváděním zajímavostí, méně často využíváním mezipředmětových vztahů, svých osobních zkušeností a regionálních prvků. Úvodní motivace byla pozorována jen v části sledovaných hodin a byla řešena například křížovkou, ukázkami rostlin nebo motivačním rozhovorem. Významnou motivací pro žáky je pořádání exkurzí s přírodovědnou tematikou do širšího okolí školy.

Učitelé projevovali hezký vztah k žákům, žáci ve všech hodinách akceptovali stanovená pravidla komunikace a byli velmi ukáznění a pozorní. Klima ve třídách bylo příznivé a nestresující.

Všichni učitelé hodnotili žáky slovně v průběhu hodin. Pozorovaná klasifikace byla objektivní. Opakování bylo řešeno často zajímavými a netradičními metodami. Závěrečné shrnutí učiva a zhodnocení hodiny bylo ve značné části hodin velmi krátké a formální.

Průběh a výsledky vzdělávání v přírodovědných předmětech jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Esteticko-výchovné předměty (výtvarná a hudební výchova)

Hospitace byly realizovány ve všech ročnících u dvou ze tří vyučujících. Výtvarnou výchovu učí v 6. až 9. ročníku jediná vyučující, hudební výchovu dvě vyučující. Všechny splňují podmínky odborné kvalifikovanosti a předměty vystudovaly. V učebním plánu školy pro letošní školní rok je výtvarná výchova dotována v 6. a 7. ročníku dvěma hodinami týdně, v 8. a 9. ročníku jednou hodinou. Hudební výchově je přidělena jednododinová dotace v každém ročníku. V rámci zájmových útvarů jsou pro žáky školy zřízeny kroužky sborového zpěvu, hry na kytaru a hry na flétnu.

Učitelky zpracovaly tematické plány, které obsahově korespondují s učebními osnovami. Jsou v nich obsaženy všechny složky, učivo jednotlivých ročníků na sebe navazuje, duplicita zjištěna nebyla.

Výuka výtvarné výchovy všech žáků 2. stupně probíhala v samostatné, velmi dobře vybavené odborné učebně. Hodiny hudební výchovy byly realizovány v učebně (tzv. polooborné), která je zároveň kmenovou třídou a je pro výuku velmi dobře vybavena učebními pomůckami a potřebami. Žáci měli k dispozici učebnice, nakopírované texty a poznámkové sešity. Učitelka doprovázela žáky při zpěvu na klavír. Materiální podpora sledovaných hodin výtvarné výchovy i hudební výchovy byla velmi dobrá, obě vyučující využívaly v dostatečné míře vhodné pomůcky.

Sledované hodiny výtvarné i hudební výchovy si učitelky velmi pečlivě připravily, zvolily cíle přiměřené schopnostem žáků. Dbaly na návaznost učiva a úvodní motivaci.

Ve výtvarné výchově žáci řešili ve dvojicích pojednání plochy velkého formátu, v další hodině pracovali kombinovanou technikou. Procvičovali malbu či kresbu různými technikami i materiály. Žáci prokazovali dobré návyky a dovednosti, všichni pracovali s chutí a soustředěně. Vyučující jejich práci vhodně korigovala a uplatňovala individuální přístup. Organizace navštívených hodin byla účelná, výuka po odborné stránce velmi dobrá.

Vzájemná komunikace byla velmi otevřená, aktivní účast žáků svědčila o jejich pěkném vztahu k předmětu. Učitelka žáky povzbuzovala a objektivně oceňovala jejich úsilí. V závěru hodin vyučující výsledky práce společně se žáky zhodnotila. Práce žáků jsou vystavovány ve třídě a jsou součástí výzdoby školního interiéru.

V hodinách hudební výchovy vyučující dbala na úvodní hlasové rozcvičení. V jejich průběhu často střídala činnosti (hudební nauku, zpěv, rytmické cvičení, poslech hudebních ukázek aj.). Zařazovala prvky činnostní výuky, žáci pracovali i ve dvojicích nebo ve skupinách.

Vzájemné jednání a komunikace byly vstřícné, žáci dodržovali domluvená pravidla, prokazovali velice dobré znalosti a dovednosti.

Při zkoušení nebyl zpěv jednotlivých žáků slyšet a ostatní žáci nemohli jeho kvalitu posoudit. Vyučující výkony zhodnotila, ale známku nesdělila.

V závěru sledovaných hodin učitelka shrnula učivo a objektivně zhodnotila práci žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání v esteticko-výchovných předmětech jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

1. a 2. stupeň základní školy

Cizí jazyky (anglický, francouzský, německý jazyk) - 4. až 9. ročník

Výuka byla sledována ve všech uvedených ročnících. Žáci se učí jako prvním cizím jazykům angličtině, a to tři hodiny týdně, a od 7. ročníku mají možnost si zvolit druhý cizí jazyk, a to francouzštinu, nebo němčinu, které se vyučují dvě hodiny týdně.

Pro dlouhodobé celoroční plánování si připravují učitelky tematické plány, které respektují učivo učebních osnov a přihlížejí rovněž k typu učebnice. Výukové cíle jazykového vzdělávání byly vhodně stanoveny k aktuálnímu stavu vyučovaných skupin, diferenciovaný přístup byl během výuky zajišťován zadáváním dalších úkolů pro rychlejší žáky. Individuální úkoly žákům se speciálními vzdělávacími potřebami nebyly zadávány.

Výuka v nižších ročnících probíhala v kmenových učebnách, ve vyšších ve dvou jazykových učebnách a dvou učebnách výpočetní techniky. Moderní didaktická technika (radiomagnetofony, videorekordéry i softwarové programy) byla během výuky účelně použita a podpořila nácvik dovedností i procvičování znalostí. Žáci pracovali s komunikativními učebnicemi ucelených řad, garantujícími návaznost učiva. V nižších ročnících pro podporu názornosti využívaly učitelky sady karet s obrázky nebo makety různých předmětů.

Výuka byla organizována v příslušném jazyce, částečně i v nižších ročnících. Žáci rozuměli jednotlivým pokynům a bezprostředně na ně reagovali. V úvodních částech hodin učitelky testovací metodou upevňovaly již osvojené poznatky, nebo je frontálně procvičovaly. Většina zhlédnutých hodin měla opakovací charakter se systematizací učiva jazykových prostředků. Přednost dostával mluvený projev před projevem písemným. Upevňována byla především slovní zásoba v různých formách, nejčastěji tvorbou jednoduchých vět, ale také tvorbou dialogů potřebných pro běžnou společenskou komunikaci. Při těchto činnostech byli velmi aktivní zejména žáci začínající se studiem daného jazyka. Úkoly pro skupinovou práci nebyly vždy dostatečně promyšleny, neboť dílčí úkoly pro jednotlivce dané skupiny byly totožné, takže výměna názorů a spolupráce v týmu neprobíhaly na potřebné úrovni. Lepší výsledky se projevovaly při zpětnovazebním prověřování porozumění slyšeného dialogu.

Pro zlepšení psychohygienických podmínek výuky zařazovaly často učitelky v nižších ročnících hry a soutěže, odstraňovaly tak systematicky únavu a monotónnost jednotlivých hodin.

Všechny učitelky vyučující cizí jazyk vedly výuku odborně správně. Drobnější metodické nedostatky během výuky se projevovaly zejména u učitelek bez odpovídající aprobace nebo odborné kvalifikace a spočívaly zejména v opomíjení shrnutí učiva v závěrech hodin a v opomíjení zhodnocení výkonu žáků.

Zapojením moderní didaktické techniky se zvýšila efektivita výuky a také aktivita žáků, v porovnání s hodinami bez této techniky. Žáci byli motivováni vhodným propojením znalostí jazyka s praktickou činností tvorby souborů a zacházení s internetem a také elektronickou poštou.

Rozvíjení komunikativních schopností žáků probíhalo zejména při využívání moderních technologií ve výuce, to je videonahrávek s německými reáliemi, nebo v anglickém jazyce při samostatné kreativní práci se softwarovým programem, internetem a elektronickou poštou, ve francouzském jazyce u začínajících žáků při popisu obrázků.

Vystupování žáků i učitelek a jejich jednání byly korektní.

Vzhledem k tomu, že během inspekce nebyli žáci zkoušeni a hodnoceni byli jen za dílčí výkony, bylo obtížné zjistit, zdali jsou vedeni k vzájemnému hodnocení či sebehodnocení svého výkonu. Namátkovou kontrolou klasifikačních záznamů učitelů a některých žakovských knížek bylo zjištěno, že většina žáků má dostatečný počet známek pro stanovení objektivní klasifikace.

Průběh a výsledky vzdělávání v anglickém, francouzském a německém jazyce ve 4. – 9. třídách jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Pro zjišťování výsledků vzdělávání využívá škola standardizované testy, zúčastnila se rovněž celostátního projektu PISA v oblasti sledování matematické gramotnosti. Zadávány jsou dále každoročně vlastní ročníkové testy z českého jazyka, matematiky a anglického jazyka. Výsledky vyhodnocují metodická sdružení a vedoucí pracovníci školy s následným dopadem a provázaností s úpravami tematických plánů, s pracovním hodnocením vyučujících i s právě probíhající přípravou školního vzdělávacího programu. Zpětnou vazbu poskytuje škole i účast jednotlivých žáků v olympiádách a soutěžích.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání jsou ve sledovaných předmětech a skupinách předmětů celkově hodnoceny jako velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program

Zájmové vzdělávání realizované ve školní družině a školním klubu je v souladu se vzdělávacím programem Základní škola. Odpočinkové, rekreační a především zájmové činnosti organizované prostřednictvím kroužků na něj organicky navazují a systematicky tento program rozvíjejí. Do jednotlivých oddělení jsou zařazováni žáci se specifickými vzdělávacími potřebami, žáci nadaní i žáci ze sociálně znevýhodněného prostředí. Všem je věnována individuální péče.

Veškeré plány činností (roční, měsíční a týdenní) jsou zveřejňovány, rodiče žáků jsou pravidelně informováni prostřednictvím notýsků, žakovských knížek a informační nástěnky. Při konání třídních schůzek mají vychovatelky své pravidelné informační vstupy. Zařízení organizuje pravidelně Dny otevřených dveří.

Vedení předepsané dokumentace je průkazné, v průběhu inspekce po dohodě s vedením školy došlo k úpravě provádění zápisů o činnostech a docházce v zájmových kroužcích.

Prevence v oblasti sociálně patologických jevů je zařazována do výchovných aktivit dle aktuální potřeby.

Zvolený vzdělávací program školy je v souladu s obecnými cíli zájmového vzdělávání. Hodnocení zařízení provádí zástupkyně ředitele ve spolupráci se všemi vychovatelkami. Ocenění práce vychovatelek je realizováno pouze v morální rovině.

V současné době se školní družina podílí na přípravě vlastního školního vzdělávacího programu. Dosažené výsledky jsou analyzovány a jejich vyhodnocení ukáže, které činnosti budou nadále preferovány a které naopak utlumovány v rámci profilace školy prostřednictvím vlastního vzdělávacího programu.

Průběh zájmového vzdělávání

V rámci hospitací bylo navštíveno všech pět oddělení při odpoledním zaměstnání a čtyři zájmové kroužky. Rozvržení jednotlivých aktivit zájmové a rekreační činnosti a spontánních aktivit je v rovnováze vzhledem k času, který tráví žáci v družině a klubu. Týdenní skladba zaměstnání respektuje roční období a její varianty jsou závislé na počasí. Zájmové vzdělávání realizované formou kroužků je organizováno denně v ranním i odpoledním čase tak, aby umožňovalo co nejvyšší účast všech žáků. Není výjimkou, že řada žáků navštěvuje několik kroužků.

V rámci hospitací v jednotlivých odděleních byly sledovány (kromě přípravy na vyučování) činnosti rekreační, odpočinkové a zájmové. Odpočinková činnost spočívala ve společném tanci, zpěvu, pořádání soutěží a kvízů. Zájmová činnost přírodovědná kombinovaná s výtvarnou rozvíjela znalosti žáků o přírodě (pěstování aromatických bylin a jejich nákres). Ve všech sledovaných činnostech se žáci podíleli na společném výsledku, ke své práci byli vychovatelkami vhodně motivováni a bezprostředně s nimi komunikovali. Dodržovali hygienické návyky i zavedené formy chování.

V navštívených kroužcích (počítače, flétna, výtvarný a příroda) byla všem žákům ponechána dostatečná míra volného pohybu za dodržování zásad bezpečnosti. V počítačovém kroužku si žáci rozvíjejí dovednosti získané v předmětu informatika, mají možnost pracovat na projektech zadaných v jiných předmětech. Pracují s internetem, vyhledávají a třídí informace. V kroužku hry na flétnu, organizovaném zvlášť pro mladší a starší žáky, získávají základy hry na nástroj a připravují se pro pravidelná veřejná vystoupení. Ve výtvarném kroužku (zvlášť pro začátečníky a pokročilé) vedou vychovatelky žáky k estetickému prožitku, učí je základním výtvarným technikám. Výsledky žakovských prací se stávají trvalou výzdobou školy a jsou pravidelně vystavovány i mimo prostory školy. V přírodovědném kroužku vychovatelky učí žáky pravidelné péči o zvířata a dovednostem, které jsou nutné ke správnému chování různých živočichů, včetně exotických druhů.

Činnosti družiny, školního klubu a všech kroužků jsou personálně i materiálně velmi dobře zajištěny. Vychovatelky volí druhy kroužků pro daný školní rok podle zájmů žáků, ale také podle svých individuálních předpokladů. Školní družina a školní klub organizují formy zájmového vzdělávání i pro žáky, kteří nejsou zapsáni k pravidelné docházce.

Průběh zájmového vzdělávání je hodnocen jako vynikající.

Výsledky zájmového vzdělávání

Žáci jsou vychovatelkami vedeni k vzájemně pozitivní komunikaci, zdvořilosti k dospělým a pozitivním sociálním návykům a dovednostem. Podílejí se na celkovém velmi dobrém klimatu školy i prezentaci ve veřejné činnosti. Dosahují výtečných výsledků v okresních, regionálních i celostátních soutěžích. V realizovaném projektu Ministerstva vnitra ČR „Co máme dělat, aby nemuseli zasahovat hasiči a policie“ získali v této celostátní soutěži první místo.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků zájmového vzdělávání je vynikající. Zájmové vzdělávání podporuje rozvoj osobnosti žáků.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Součástí inspekční činnosti byla tematicky zaměřená inspekce Využití informační a komunikační techniky ve výuce. Zjištění z této tematicky zaměřené inspekce, která probíhá i v dalších základních školách, budou souhrnně zveřejněna ve výroční zprávě ČŠI o školním roce 2004/2005.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ V OBLASTI ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Školní družina i školní klub spolupracují v rámci spádového okrsku s ostatními zájmovými zařízeními ve městě i v okolí. Každoročně pořádají akademii, organizují vánoční a velikonoční výstavky, navštěvují domov důchodců.

Podstatnou část finančních zdrojů pro zajištění provozu kryjí vybírané poplatky, výnosy z vlastní činnosti zařízení nemá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení Základní školy Nové Město nad Metují, Školní 1000, okres Náchod do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2004 pod čj. 32 272/2003-21 ze dne 18. 12. 2003
2. Dodatek číslo 5 zřizovací listiny (úplné znění zřizovací listiny) Základní školy Nové Město nad Metují, Školní 1000, okres Náchod s účinností od 1. 9. 2003 ze dne 29. 8. 2003, zřizovatel město Nové Město nad Metují se sídlem Husovo nám. 1225, 549 01 Nové Město nad Metují, podepsané starostou a místostarostou města, opatřené razítkem
3. Vzdělávací program Základní škola, schválený MŠMT ČR dne 30. 4. 1996 pod čj. 16 847/96-2 s platností od 1. 9. 1996, včetně úprav a doplňků, schválených MŠMT ČR dne 25. 8. 1998 pod čj. 25 018/98-22 s platností od 1. 9. 1998
4. Příloha k Pokynu k rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání o 1 vyučovací hodinu vydaného dne 17. června 2004 pod čj. 21 264/2004-22 - upravený učební plán vzdělávacího programu Základní škola s platností od 1. září 2004
5. Učební plány vzdělávacího programu Základní škola upravené na podmínky školy, platné ve školních letech 2000/2001 - 2004/2005
6. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu ke 30. 9. 2004, ze dne 4. 10. 2004

7. Vzorčky zápisů ze schůzí metodických orgánů školy, konaných ve školním roce 2004/2005
8. Tematické plány učitelů pro školní rok 2004/2005
9. Projekt podpory zdraví z 15. 6. 2004, opatřený podpisem ředitelky školy a razítkem
10. „Časovka březen“ a „Časovka duben“ (plány práce školy na březen a duben 2005), opatřené podpisy ředitelky školy a razítkem
11. Týdenní časovky – týden 7 a 10 (týdenní plány práce)
12. Plán hospitací ve školním roce 2004/2005 (interní materiál ředitelky školy)
13. Záznamy z hospitací uskutečněných ředitelkou školy ve školním roce 2004/2005 (vzorek), opatřené podpisy ředitelky školy a hospitovaných
14. Záznamy z hospitací uskutečněných zástupkyněmi ředitele školy ve školním roce 2004/2005 (vzorek), opatřené podpisy zástupkyň a hospitovaných
15. Plán institucionálního vzdělávání základní školy z 10. 1. 2005, opatřený podpisem ředitelky školy a razítkem
16. Vzorčky žákovských protokolů z laboratorních prací, vykonaných v chemii, fyzice a přírodopisu ve školním roce 2004/2005
17. Organizační řád pro školní rok 2004/2005 (jeho součástí je organizační schéma nazvané Organizační struktura školy) ze dne 1. 9. 2004, opatřený podpisem ředitelky školy a razítkem
18. Individuální vzdělávací plány žáků s VPU, opatřené podpisy pracovníků PPP Náchod, třídních učitelů a zákonných zástupců žáků
19. Třídní knihy tříd 1. stupně vedené ve školních letech 1999/2000 - 2004/2005 a třídní knihy tříd 2. stupně vedené ve školních letech 2000/2001 - 2004/2005
20. Třídní výkazy a katalogové listy žáků vedené ve školním roce 2004/2005
21. Řád školy ze dne 1. 9. 2004, opatřený podpisem ředitelky školy a razítkem
22. Školní řád ze dne 20. 4. 2005, opatřený podpisem ředitelky a razítkem školy
23. Vnitřní řád školní družiny a školního klubu při ZŠ Nové Město n. Metují, Školní 1000 ze dne 20. 4. 2005, opatřený podpisem ředitelky školy a razítkem
24. Rozvrhy hodin a přestávek platné v době inspekce ve školním roce 2004/2005
25. Záznamy z jednání pedagogické rady vedené od ledna 2001 do školního roku 2004/2005
26. Minimální preventivní program na školní rok 2004/2005, opatřený podpisem ředitelky školy a razítkem
27. Projekt Škola bez drog na školní rok 2004/2005, opatřený podpisy ředitelky školy, metodičky prevence a razítkem
28. Vzorčky žákovských knížek vedených ve školním roce 2004/2005
29. Vzorčky žákovských sešitů vedených ve školním roce 2004/2005
30. Kopie dokladů o vzdělání pedagogických pracovníků působících ve škole, školní družině a školním klubu ve školním roce 2004/2005 v době inspekce
31. Kolektivní smlouva z 1. 1. 2005 (obsahuje pomocná kritéria pro stanovení osobních příplatků a odměn), opatřená podpisy ředitelky školy a předsedkyně místní základní odborové organizace a razítky školy a výboru základní odborové organizace
32. Hospitační záznamy z května 2005
33. Klasifikační záznamníky učitelů cizích jazyků ve školním roce 2004/2005
34. ICT plán školy, školní rok 2004/2005, nedatováno

35. Rozvrh využití učeben výpočetní techniky ve školním roce 2004/2005 (evidenční sešity s podpisy vyučujících)
36. Přehledy výchovně vzdělávací práce v I. – V. oddělení školní družiny vedené ve školním roce 2004/2005
37. Týdenní skladby zaměstnání v I. – V. oddělení školní družiny ve školním roce 2004/2005
38. Zápisní lístky do družiny a školního klubu (náhodný vzorek) pro školní rok 2004/2005
39. Přehled docházky do školní družiny, školního klubu za měsíc květen 2005
40. Přehledy docházky do kroužků při ŠD a ŠK vedené ve školním roce 2004/2005
41. Záписы z jednání metodického sdružení ŠD a ŠK při ZŠ Nové Město n. Metují, Školní 1000 vedené ve školním roce 2004/2005
42. Tematické plány vychovatelek ŠD a ŠK pro školní rok 2004/2005
43. Celoroční plán činnosti školní družiny a školního klubu ze dne 1. 9. 2004, opatřený podpisem ředitelky školy a razítkem
44. Činnosti školní družiny podle měsíců roku (vnitřní dokument ŠD)
45. Seznam kroužků školní družiny a školního klubu ve školním roce 2004/2005
46. Základní škola Malecí, propagační dokument školy z roku 2004
47. Podkladová inspekční dokumentace ze dne 11. 4. 2005
48. Inspekční zpráva čj. 093 446/00-2001 ze dne 11. ledna 2001

ZÁVĚR

Velmi dobré personální podmínky základní školy vytvářejí příznivé předpoklady pro výchovu a vzdělávání žáků. Plánování práce školy, propracovaná organizace její činnosti, vnitřní i vnější informační systém jsou kvalitní a funkční. Ve škole je zpracován Projekt podpory zdraví shrnující priority školy pro delší časové období. Vedoucí pracovníce svou řídicí a organizační činností příznivě ovlivňují pracovní podmínky zaměstnanců školy, dávají jim dostatečný prostor pro další vzdělávání.

Tým vychovatelek školní družiny a školního klubu je stabilizovaný. Vedení školy rovněž podporuje jejich další profesní růst. Zavedený systém organizace činnosti a provozu zařízení je plně funkční.

Materiálně-technické zázemí pro výuku všech sledovaných předmětů umožňuje kvalitně zajistit názornost výuky, učitelé toto zázemí téměř ve všech hodinách plně využívali. Pozitivním zjištěním je skutečnost, že vedení školy obstarává pro žáky souvislé řady moderních učebnic. Hezké prostředí školy, výzdoba tříd a prostor školy rozvíjejí estetické cítění žáků a přispívají i k rozvoji jejich identity.

Nadstandardní materiálně-technické podmínky pro činnost školního klubu, školní družiny a jejich kroužků výrazně napomáhají k realizaci školou zvoleného vzdělávacího programu.

Vzdělávání žáků ve sledovaném období bylo realizováno v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu. Učební osnovy sledovaných předmětů v uzavřeném učebním cyklu ve školních letech 1999/2000 až 2003/2004 byly plněny, tato skutečnost svědčí o vhodně zvoleném a zodpovědně prováděném kontrolním systému školy. Individuální vzdělávací plány pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou velmi dobře zpracovány a účelně využívány, ve škole je k dispozici i potřebné materiální zázemí nezbytné pro výuku těchto žáků. Oblast výchovného poradenství a prevence sociálně

patologických jevů je zabezpečována zodpovědně. Povinná dokumentace školy průkazně zachycuje výchovně-vzdělávací proces.

Všichni pedagogové školy v součinnosti s metodickými orgány zpracovali tematické plány, jež jsou v souladu s obecnými cíli a zásadami vzdělávání. Vysoká kvalifikovanost učitelů i jejich aprobovanost se projevovaly v odborně správném vedení výuky a ve stanovení přiměřených cílů jednotlivých vyučovacích jednotek. I když se organizace vyučovacích jednotek a výběr metod a forem výuky v jednotlivých hodinách odlišovaly, celkově učitelé preferovali moderní aktivizující metody a kreativní formy práce před „klasickou“ frontální výukou. Potřebnou relaxaci pro žáky zpravidla zajišťovali střídáním aktivit, na 1. stupni i cvičením či protažením, a tak udržovali velice dobré pracovní nasazení žáků. Vhodně volená motivace, zařazovaná častěji v průběhu hodin než v jejich úvodu, k tomuto nasazení rovněž přispívala. K pozitivům sledované výuky patřila častá práce žáků s dalšími zdroji informací, sepětí teoretické výuky s praxí i zařazování mezipředmětových vztahů a regionálních prvků. V některých hodinách se vyskytovaly také negativní jevy, jako jsou chybějící úvodní motivace, nedostatečný časový prostor v závěru hodin na zhodnocení výkonu žáků a nepřiliš časté sebehodnocení žáků či jejich vzájemné hodnocení. Méně pozornosti někteří učitelé věnovali rozvíjení komunikativních dovedností žáků, vytvářeli však dostatečný prostor pro jejich diskusi a vyjádření názorů. Atmosféra byla ve všech třídách přátelská, nestresující, mezi učiteli a žáky se projevovaly pozitivní vzájemné vztahy. Žáci ve sledovaných předmětech byli hodnoceni objektivně.

Plánování a příprava činností ve školní družině a školním klubu byly na vysoké úrovni. Organizace sledovaných činností jak v jednotlivých odděleních, tak v kroužcích odpovídala věku i aktuálním potřebám žáků. Úsilí všech výchovných pracovníků se odráží v kvalitních výsledcích žáků. Dokumentace je vedena průkazným způsobem. Činnost zařízení je zveřejňována, rodiče jsou pravidelně o výsledcích práce svých dětí informováni.

Zájmové vzdělávání žáků ve školní družině a školním klubu při Základní škole Nové Město nad Metují, Školní 1000, okres Náchod je v souladu se školou realizovaným vzdělávacím programem Základní škola. Toto vzdělávání přispívá k celkové péči o sociální a osobnostní rozvoj žáků, jemuž se všichni pedagogové školy dlouhodobě věnují a který se projevoval v chování i jednání žáků nejen při výuce a zájmové činnosti, ale také o přestávkách.

Předchozí inspekce se uskutečnila v prosinci roku 2000. Negativní jevy uvedené v inspekční zprávě byly odstraněny. Nynější inspekční činnost byla zaměřena na výuku v podstatně více předmětech a také na zájmové vzdělávání žáků. Z jejich zjištění vyplývá, že škola poskytuje stále žákům vzdělání na velice dobré úrovni a doplňuje je velmi pestrou, kvalitně prováděnou zájmovou činností.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Svatava Fejglová
Člen týmu	Mgr. Pavel Antoš
Člen týmu	Mgr. Pavel Baštář
Člen týmu	Mgr. Martin Fiala
Členka týmu	Mgr. Dana Janulíková
Člen týmu	PaedDr. Antonín Kačírek
Členka týmu	Mgr. Jana Vízdalová

V Hradci Králové dne 20. června 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do čtrnácti dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Vocelova 1338, 500 02 Hradec Králové. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 24. června 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Jolana Lásková - ředitelka školy	Mgr. J. Lásková v.r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel Město Nové Město nad Metují náměstí Republiky 6 549 01 Nové Město nad Metují	2005-07-11	09-1193/05-5170 09-1194/05-5170
Rada školy 549 01 Nové Město nad Metují	2005-07-11	09-1193/05-5170
KÚ Královéhradeckého kraje, OŠMT, Wonkova 1142 500 02 Hradec Králové	2005-07-11	09-1193/05-5170 09-1194/05-5170

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.